

Amengo skoola

MENETELMÄPAKKA
ROMANIKULTTUURISTA

Romaneista lyhyesti

- Saapuivat Suomeen yli 500 vuotta sitten.
- Yksi Suomen kansallisista vähemmistöistä.
- Romanian kansallispäivä on 8. huhtikuuta.
- Suomessa asuu n. 10 000 romanialaista, ja Ruotsissa n. 3000 suomalaistaustaista romanialaista.
- Suomessa asuu n. 1200 romanialaista maahanmuuttajaa Bulgariasta, Romaniasta ja Balkanin alueelta. Ryhmät puhuvat eri romanikielen murteita.
- Maailman romaniväestön suuruutta ei tiedetä, mutta Euroopassa elää n. 12 miljoonaa romanialaista.
- Suomessa romanit puhuvat äidinkielenään suomea tai ruotsia. Lisäksi he käyttävät romanikielen pohjoista kaalo-murretta, jota romanit itse kutsuvat kaaleen kieleksi (kaalengo tšimb).
- Tunnettuja romaneita ovat esim. Sarita Frieman, Bulle, Kyösti Roth, Tuula Åkerlund ja Remu Aaltonen.

Amengo skoola

Amengo skoola on Suomen Romaniyhdistyksen ja Nuorten Akatemian yhteishanke, jonka avulla haluamme lisätä romanitietoisuutta ja herättää keskustelua oppilaitoksissa. Amengo skoola tarkoittaa romanien käyttämällä kaaleen kielellä Meidän koulumme.

Tavoitteenamme on lisätä tietoa, vähentää ennakkoluuloja ja vahvistaa osallisuutta, vuorovaikutusta sekä yhdenvertaisuutta oppilaitoksissa.

Tämä menetelmäpakka on tehty yhdessä kymmenen romaninuoren kanssa. Nuorten toiveena on, että opettaja voi opettaa kulttuurista ilman, että kysyy siitä luokassa mahdollisesti olevilta romaninuurilta. Oman kulttuurinsa edustaminen luokassa voi olla raskasta nuorille ja aiheuttaa vähemmistöstressiä. Nuoret ovat ideoineet harjoituksia aiheista, joita toivovat valtaväestön tietävän omasta kulttuuristaan.

Pakka sisältää 22 toiminnallista harjoitusta, jotka on jaettu kolmen teeman alle:

1. Romanikulttuuri
2. Romanien historia
3. Romanit nykypäivänä

Teemat on merkitty pakkaan erivärisin sivuin. Harjoituksia yhdistämällä opettaja voi helposti muokata itselleen sopivan kokonaisuuden – oli se sitten tunnin alustus tai pidempi oppimiskokonaisuus.

 Osaan harjoituksista on saatavilla lisämateriaalia nuortenakatemia.fi/materiaalit/romanikulttuuri -nettisivuilla. Näiden harjoitusten yhteydessä näkyy lisämateriaali-symboli. Lisämateriaalit sisältävät videoita, tekstejä ja kuvia.

Olemme kehittäneet myös opettajan oppaan, joka täydentää menetelmäpakkaa. Oppaasta löytyy kasvattajalle suunnattua taustatietoa romanikulttuuriin ja harjoituksiin. Sen voi ladata maksutta yllä mainituilta nettisivuilta.

Romanikulttuuri

Romanikulttuurin vahvana perustana on vanhempien ihmisten kunnioittaminen. Kunnioitusta osoitetaan hyvillä käytöstavoilla ja perinteiden mukaisella peittäväällä pukeutumisella. Kaikki eivät kuitenkaan pukeudu perinteiseen romaniasuun.

Romanien lauluperinne ja hevostaidot ovat myös tunnistettu ja tärkeä osa Suomen romanien kulttuuriperintöä. Molempia taitoja opitaan perinteisesti kotoa ja suvulta. Suvun ja yhteisön merkitys on romanikulttuurissa suuri, ja isovanhemmat sekä vanhempien sisarukset ja serkut katsotaan osaksi perhettä.

Mikä kulttuuri?

KESTO: 10 MIN

VÄLINEET: PAPERIA JA KYNIÄ

Pitäkää leikkimielinen visa. Älä kerro, mitä aihetta tulette käsittelemään seuraavaksi. Jaa nuoret pareihin. Lue vihjeet kohta kerrallaan. Pyydä nuoria arvaamaan ja kirjoittamaan ylös joka vihjeen jälkeen, mistä kulttuurista on kyse. Mitä aiemmin oikea vastaus keksitään, sitä enemmän saa pisteitä!

Tämän kulttuurin edustajat:

- 10 pisteen vihje: Saapuivat Suomeen noin 500 vuotta sitten.
- 7 p.: Pitävät vanhempien ihmisten kunnioittamista erityisen tärkeänä.
- 5 p.: Juhlivat kansallispäiväänsä 8. huhtikuuta.
- 3 p.: Ovat perhekeskeisiä.
- 1 p.: Erottavat pukeutumiskulttuurinsa vuoksi usein katukuvassa.

Oikea vastaus: romanikulttuuri

Minun vaatteeni

KESTO: 20–30 MIN

VÄLINEET: TULOSTETUT KUVAT TAI
KUVIEN KATSOMINEN TABLETILTA

Tutustutaan romanien pukeutumisperinteeseen ja koruihin katsomalla kuvia. Nuoret valitsevat pienryhmissä, mitä pukua tai korua tarkastelevat ja keskustelevat niiden pohjalta:

- Mitä osia ja yksityiskohtia pukuun tai koruun kuuluu?
- Minkälaisia osia ja yksityiskohtia sinun vaatteistasi löytyy?
- Mitä pukeutuminen sinulle merkitsee?
- Miten pukeutumisella ja asusteilla voi ilmaista itsestään?

Käykää keskustelut läpi yhdessä koko ryhmän kesken.

Levyraati

KESTO: 20–45 MIN RIIPPUEN KAPPALEIDEN MÄÄRÄSTÄ
VÄLINEET: ÄÄNENTOISTO, PAPERIA JA KYNIÄ

Järjestetään levyraati, jossa tutustutaan kotimaiseen tai kansainväliseen romanimusiikkiin. Lisämateriaalista löytyy vinkkejä kappaleiksi.

Kappaleita kuunnellaan yhdessä, ja jokainen antaa niistä pisteitä esimerkiksi 1–5. Lopuksi katsotaan ja kuunnellaan yhdessä kappale, joka sai eniten pisteitä.

Huom. Äänestyksen voi järjestää myös Mentimete-rissä, jolloin nuoret näkevät pisteet reaaliajassa.

Romanikielestä

KESTO: 20–30 MIN

VÄLINEET: TIETOKONE, VIDEOTYKKI,
ÄÄNENTOISTO

Tutustukaa lisämateriaaleista löytyvään videoon, jossa yliopisto-opettaja Anette Åkerlund kertoo suhteestaan romanikieleen. Pohtikaa sen jälkeen pienryhmissä:

- Mistä kielestä on tullut paljon sanoja Suomen romanikieleen?
- Aneten vanhempien sukupolvi on yleensä puhunut lapsilleen suomea. Mistä arvelette tämän johtuvan?
- Millaisia asioita Anette näkee romanikielen tulevaisuudessa?
- Millä tavalla olette oppineet ne kielet, joita osaatte?

Jakakaa ajatuksenne koko luokan kesken.

Aineeton kulttuuriperintö

KESTO: 30–45 MIN

VÄLINEET: YKSI TIETOKONE TAI
TABLETTI PER PIENRYHMÄ

Aineeton kulttuuriperintö on läsnä arjessa ja juhlassa. Se koostuu käsitöistä, ruoista, tavoista, leikistä ja luontoon liittyvästä toiminnasta.

Romanien hevostaidot ja Suomen romanien laulupeirinne on kirjattu aineettoman kulttuuriperinnön wikiluetteloon (wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi). Tutustukaa pienryhmissä perinteisiin, ja käykää keskustelut yhdessä läpi. Pohtikaa ryhmissä:

- Miten toiminta lisää yhteisöllisyyttä?
- Miten perintö muuttuu ajassa?
- Mitä hyötyä perinnön oppimisesta on?

Voitte myös pohtia, mikä on teille tärkeää aineetonta kulttuuriperintöä ja kuinka se on muuttunut ajassa.

Kuvanlukua

KESTO: 25–35 MIN

VÄLINEET: TULOSTETTUJA KUVIA TAI
KUVIA TABLETEILLA

Levitetään kuvat luokkaan ja kierrellään katsomassa niitä. Valitaan yksi kuva ja pysähdytään sen luo pohtimaan seuraavia kysymyksiä itsekseen tai muiden kuvan valinneiden kanssa.

- Mitä kuvassa tapahtuu?
- Onko kuvassa jotakin sinulle tuttua?
- Mitä kuvassa olevat henkilöt mahtavat ajatella?
- Muuttuisivatko ajatuksesi kuvasta, jos olisit siinä itse mukana?

Lopuksi keskustellaan yhteisesti kuvien herättämistä ajatuksista ja huomioista.

Hyvät käytöstavat

KESTO: 20–30 MIN

VÄLINEET: MUISTIINPANOVALINEET

Romanien kulttuurissa hyvät käytöstavat ovat tärkeitä. Vanhempia ihmisiä teititellään, heidän seurassaan ei ki-roilla, ja pukeutumisessa suositaan peittäviä vaatteita.

Jaa nuoret pienryhmiin, joissa pohtivat erilaisia vuo-rovaikutustilanteita. Näitä voivat olla esimerkiksi vie-raiden huomioiminen kotona, illanvietto kavereiden kanssa, bussimatka ja uuden harrastusporukan ensi-tapaaminen.

- Miten tilanteessa käyttäydytään?
- Mikä olisi ikävää käytöstä tilanteessa?
- Pohtikaa, missä tilanteissa ihmiset mielestänne toimivat samalla tavalla, vaikka tulevat eri kulttuureista.
- Mitkä ovat teidän luokkanne hyvät ja huonot tavat?

Puretaan ryhmäpohdinnat yhdessä keskustellen.

Romanien historia

Romanit ovat asuneet Euroopassa noin 800 vuotta, ja Suomessakin jo noin 500 vuotta. Halki vuosisatojen romanikulttuuri on säilynyt ja pysynyt elävänä. Romanit ovat kuitenkin kohdanneet paljon syrjintää. Historian synkimpinä hetkinä romaniholokaustissa toisessa maailmansodassa tapettiin jopa puolet Euroopan romaneista.

Suomessa romanien kiertävä elämäntapa jatkui 1970-luvulle asti, jolloin kunnat veloitettiin tarjoamaan heille vakituisia asuntoja. Romaneiden koulutautuminen on siitä asti yleistynyt, mutta työllistymistä hankaloittavat ennakkoluulot ja rasismi.

Romanien historiasta

KESTO: 70–95 MIN

VÄLINEET: HISTORIAN KUVAA -TEKSTI
LISÄMATERIAALEISTA

Lukekaa Historian kuvaa -teksti. Syventykää sen jälkeen yhteen teemaan, josta etsitte lisätietoa ryhmissä ja teette pienen esitelmän. Merkitkää ylös käyttämänne lähteet ja kuvat. Teemoja voivat olla:

- Romanien perinteiset elinkeinot
- Romanit Suomen sodissa
- Tattarista romaniksi – termien alkuperästä
- Romanien kohtaaman syrjinnän syyt ja seuraukset
- Romanit Karjalan evakkoina

Esitelkää ryhmätyönne muulle luokalle, ja kertokaa, mitä lähteitä käytitte. **Huom.** Opettajan oppaasta löytyy vinkkejä lähteiksi.

Ihmisoikeudet historiassa

KESTO: 45–75 MIN

VÄLINEET: HISTORIAN KUVAA -TEKSTI
LISÄMATERIAALEISTA

Ihmisoikeuksien julistus hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa 1948. Vaikka ihmisoikeudet kuuluvat kaikille, koskivat ne alussa enemmän miehiä. Naisten ja lasten oikeuksiin kiinnitettiin enemmän huomiota 1970-luvulla. Vasta 1990-luvun alussa alettiin puhua vähemmistöjen oikeuksista.

Luekaa lisämateriaalista Historian kuvaa -teksti, ja pohtikaa sen perusteella:

- Mitä ihmisoikeusloukkauksia romanit ovat kohdanneet vuosisatojen varrella?
- Mitä romanien historian kuvaus kertoo aikakaudesta?
- Millaisia ihmisoikeusloukkauksia tänä päivänä vähemmistöt kohtaavat?

Käykää yhdessä läpi keskustelut.

Romanit Euroopassa

KESTO: NOIN 25–35 MIN

VÄLINEET: ROMANIT EUROOPASSA

- LISÄMATERIAALIKUVAT PRINTATTUINA
TAI HEIJASTETTUINA VALKOKANKAALLE

Romaneja asuu eri puolilla maailmaa. Kulttuuri on muuttunut ajassa ja paikassa. Tutkikaa kuvia, jotka on otettu Brnossa, Tšekissä sijaitsevassa Romani-kulttuurin museossa. Vastatkaa kysymyksiin:

- Mitä tuttua kuvissa on?
- Mitä tietoa löydätte muuttoliikkeistä?
- Mitä kuvat kertovat romanitaiteista?
- Mitä uutta opitte Euroopan romanikulttuureista?

Keskustelkaa parin kanssa ja jakakaa ajatuksenne koko luokan kesken. Tehtävää varten lisätietoa voi etsiä myös netistä.

Merkkihenkilöitä

KESTO: 45–60 MIN

VÄLINEET: TIETOKONEET TAI TABLETIT
PIENRYHMILLE

Historia ja nykyhetki kerrotaan usein valtaväestön näkökulmasta. Tutustukaa romanien lähihistoriaan merkittävien henkilöiden kautta. Etsikää pienryhmissä tietoa seuraavista rajoja rikkoneista romaneista:

- Sarita Friman
- Henry Hedman
- Carmen Valerius
- Leif Hagert
- Väinö Lindberg
- Taisto Tammi

Esitelkää luokalle:

- Kuka henkilö on/oli ammatiltaan?
- Kuinka hän on edistänyt romanien asemaa tai tehnyt romanikulttuuria tunnetuksi?

Voitte myös pohtia, oliko nimi teille entuudestaan tuttu. Lisäksi voitte miettiä, miksi historia kirjoitetaan usein voittajien tai valtaväestön näkökulmasta.

Romanien holokausti

KESTO: 25–35 MIN

VÄLINEET: TIETOKONE, VIDEOTYKKI,
ÄÄNENTOISTO

Katsotaan yhdessä Suomen Romaniyhdistyksen YouTubeista video Raymond Gurêmesta. Pohtikaa pareittain tai pienissä ryhmissä:

- Millaisia tunteita mielessäsi on videon katsomisen jälkeen?
- Millä eri tavoilla Raymond Gurême toimi ihmisoikeuksien puolesta?
- Minkälaisia tekoja teette tai voisitte tehdä yhdenvertaisuuden puolesta koulussa?

Lopuksi puretaan tehtävä yhdessä keskustellen. Opettajan oppaasta löytyy neuvoja yhdenvertaisuuden edistämiseen arjessa.

Romanien vastarinnan päivä

KESTO: 30–45 MIN

VÄLINEET: ROMANIEEN VASTARINNAN PÄIVÄ
- TEKSTI LISÄMATERIAALISTA

Romanien vastarinnanpäivänä keskitysleirillä olevat romanit nousivat kapinaan. Jaa lisämateriaaleista löytyvä tietopaketti Romanian vastarinnan päivästä nuorille. Pyydä heitä lukemaan se, ja vastaamaan kysymyksiin pareittain.

- Mitä tapahtui 16.5.1944?
- Mitä vastarinnalla saatiin aikaiseksi?
- Minkälainen merkitys vastarinnan päivällä on mielestänne nykypäivänä?
- Onko omissa kulttuurissanne vastaavanlaisia päiviä?

Käykää kysymykset yhdessä keskustellen läpi.

Romanit nykypäivänä

Romanikulttuuri on säilynyt elinvoimaisena ja on tärkeä voimavara romaneille. Yhteisöllisyys ja vanhempien ihmisten kunnioittaminen koetaan arvokkaiksi osiksi omaa kulttuuria, ja ne halutaan säilyttää. Romanit kohtaavat kuitenkin edelleen syrjintää esimerkiksi työhaussa ja julkisissa tiloissa. Toisaalta romanien koulutustaso kasvaa koko ajan.

Tiedon lisääminen romanikulttuurista ja ihmisten välinen vuorovaikutus ovat alkupiste syrjinnän poistamiselle; mediassa ja oppikirjoissa romanit näkyvät vähän ja usein kielteisessä valossa. Todellisuudessa romanien arkipäivä koostuu samoista asioista kuin muillakin, ja ajankohtaiset ilmiöt koskettavat romaneita yhtä lailla kuin muuta väestöä.

Romaninuoret toivovat, että heidät ja kaikki muutkin ihmiset kohdattaisiin avoimesti ja ennakkoluulottomasti. Keskustelun ja tutustumisen kautta opimme ymmärtämään paremmin sekä toisia ihmisiä että kulttuureja.

Romaninuoren päivä

KESTO: 20–30 MIN

VÄLINEET: VIDEOTYKKI, ÄLYPUHELIN
TAI TIETOKONE

Katsotaan yhdessä lyhytvideo Natashan päivästä. Kehota oppilaita kiinnittämään huomiota siihen, mitä heille tuttua videolla on. Videon katselun jälkeen pohditaan pareittain:

- Mitä tuttua Natashan päivässä oli?
- Videolla mainittiin Romaniasiaain neuvottelukunta. Ottakaa selvää, mikä se on.
- Mitä Natasha kertoo vaatteistaan?

Puretaan pienryhmäkeskustelut yhteisesti.

Kenestä kirja kertoo?

KESTO: 25–40 MIN

VÄLINEET: OPPIKIRJA TAI SANOMALEHTI

Valitkaa kirja tai lehti. Pyydä oppilaita tutkimaan pareittain, kenen elämästä sen tekstit ja kuvat kertovat.

- Keitä kuvituksissa näkyy ja kenestä tekstit kertovat?
- Näkyykö sisällöissä romaneita tai muita vähemmistöjä? Missä rooleissa heitä näkyy?
- Miten kuvat ja tekstit voivat vähentää tai lisätä stereotyyppioita?
- Miten stereotyyppiat vaikuttavat ihmisiin?

Pohtikaa lopuksi yhdessä, miksi on tärkeää, että oppikirjat ja media kuvaavat elämää eri ihmisten näkökulmista. Miksi lapsille ja nuorille on tärkeää löytää samaistumiskohtia kirjoista ja mediasta?

Reilu työelämä

KESTO: 30 MIN

VÄLINEET: TIETOKONE, VIDEOTYKKI,
ÄÄNENTOISTO

Romanit kokevat paljon syrjintää työmarkkinoilla. Työnimi-kampanja on tehnyt sen näkyväksi mm. lyhytvideoiden kautta, kun neljä valtaväestöön kuuluvaa vaikuttajaa etsi alansa töitä romaninimellä.

Etsi kampanja netistä hakusanoilla "Työnimi kampanja". Katsokaa yksi lyhytvideoista, ja pyydä nuoria pohtimaan pienryhmissä:

- Minkälaista syrjintää työnhaussa ja työelämässä voi kokea?
- Miksi on väärin, että samalla cv:llä eri nimiset ihmiset eivät saa töitä?
- Miksi on myös työnantajan etu palkata ihmisiä eri taustoista?

Käykää lopussa yhdessä läpi, mitä ajatuksia video ja kysymykset herättivät.

Unelmien koulu -bingo

KESTO: 30–45 MIN

VÄLINEET: TULOSTETUT BINGO-LAPUT
LISÄMATERIAALEISTA

Miettikää itsekseen tai parin kanssa, millaisin toimin koulu olisi turvallisempi ja yhdenvertaisempi paikka kaikille. Opettaja voi osallistua myös harjoitukseen. Mitä tekoja se vaatii? Miettikää konkreettisia ehdotuksia.

Jaa kaikille bingo-kaavakkeet. Osa ruuduista on valmiiksi täytetty. Kirjoittakaa tyhjiin ruutuihin omia ehdotuksianne.

Kun kaavake on valmis, merkitkää ensin oma nimi niiden tekojen kohdalle, joita voisitte toteuttaa. Sen jälkeen kierrelkää ja kyselkää luokassa, mitä tekoja muut voisivat toteuttaa. Nimi kirjoitetaan kyseisiin ruutuihin. **Huom.** Yhteen ruutuun mahtuu monta nimeä.

Pohtikaa lopuksi, mitä valituista teoista voisitte nyt lähteä toteuttamaan.

Murretaan ennakkoluuloja

KESTO: KOTITEHTÄVÄ ENNAKKOON +20–30 MIN

VÄLINEET: ÄLYPUHELIN/MUISTIINPANOVAÄLINEET

Pyydä oppilaita parin päivän ajan kirjaamaan ylös tai valokuvaamaan itseään tilanteissa, jotka kuvaavat heidän identiteettiään. Tilanteet voivat liittyä harrastuksiin, someen, pukeutumistyyliin, ihmissuhteisiin tai muihin asioihin, jotka kuvaavat persoonaa. Tuotoksia ei jaeta muille.

Keskustelkaa tunnilla:

- Miltä tuntuisi, jos näkyvin ominaisuutesi olisi ainoa, jonka muut sinusta huomaisivat?
- Mitä sinusta jäisi huomaamatta?
- Ovatko kaikki henkilöt, joilla on sama yksittäinen ominaisuus kuin sinulla samanlaisia kanssasi?

Keskustelkaa sen jälkeen, miltä johonkin näkyvään vähemmistöön kuuluvasta nuoresta voi tuntua, jos hänet lokeroidaan ulkonäön perusteella.

Kulttuurisydän

KESTO: 25–45 MIN

VÄLINEET: ÄÄNENTOISTO, PAPERIA, KYNIÄ

Kuunnelkaa Romani-podcastin 1. jaksosta romaninuorten pohdintaa identiteetistään kohdassa 1.57–4.20. Kiinnittäkää huomiota siihen, mitä asioita romani- nuoret pitävät tärkeänä kulttuuriselle identiteetilleen.

Kuuntelun jälkeen jokainen piirtää paperille sydämen ääriviivat. Sydämen sisään kirjoitetaan tai piirretään asioita, jotka ovat osa kunkin omaa kulttuurista identiteettiä. Näitä ei tarvitse esitellä muille.

Pohtikaa:

- Mitkä asiat olivat podcastissa nuorten identiteetille tärkeitä?
- Mistä kulttuuri-identiteetti muodostuu?
- Mitkä asiat vahvistavat kokemusta kulttuuriin kuulumisesta?

Kulttuuri-identiteetin määritelmä löytyy Amengo Skoolan opettajan oppaasta.

Vihan torjunta

KESTO: 45 MIN

VÄLINEET: MUISTIINPANOVÄLINEET

Romanit kohtaavat ennakkoluuloja ja vihapuhetta useammin kuin valtaväestöön kuuluvat.

Pohtikaa, mitä seuraavat termit tarkoittavat, ja kuinka ne eroavat toisistaan. Keksikää esimerkkejä.

- välinpitämättömyys
- syrjintä
- ennakkoluuloinen ajattelu
- vihapuhe
- ennakkoluuloinen toiminta
- antigypsyismi

Listatkaa pienryhmissä:

- Millaisin keinoin yllä mainittuja asioita voisi ehkäistä?

Pohtikaa sen jälkeen keinoja, kuinka omalla toiminnalla voi vaikuttaa siihen, että kaikilla olisi hyväksytympi ja turvallisempi olo niin sosiaalisessa mediassa ja luokassa kuin harrastuksissa ja kaupungillakin.

Mielipidejana

KESTO: 30 MIN

VÄLINEET: TILAA LUOKASSA LIIKKUMISEEN

Nimetään tilan yksi seinä "täysin samaa mieltä" ja vastakkainen seinä "täysin eri mieltä" -seinäksi. Lue väittämät yksi kerrallaan ääneen. Nuoret asettuvat kuvitteelliselle janalle mielipiteensä mukaisesti.

1. Kaikkien tulee saada opetusta omalla äidinkielellään.
2. On tärkeää, että kouluissa ja työpaikoilla ihmiset saavat pukeutua kulttuurinsa mukaisesti.
3. Mielestäni nettiin pitäisi saada kirjoittaa mitä vaan.
4. Haluaisin, että oma kulttuurini olisi yhteisöllisempi.
5. Ihmisen pitäisi aina olla valmis kertomaan kulttuuristaan kiinnostuneille.
6. Voin päättää oman kulttuurini.
7. Mielestäni on helppoa keskustella eri kulttuureista puolueettomasti.

Nuoria voi pyytää perustelemaan valintojaan.

Meidän ihmisoikeutemme

KESTO: 30–45 MIN

VÄLINEET: IHMISOIKEUKSIA TABLETILLA
TAI PAPERILLA

Jaat oppilaat pienryhmiin, ja anna jokaiselle ryhmälle yksi ihmisoikeusjulistuksen artikla pohdittavaksi. Löydät valitsemamme artikkelit lisämateriaaleista.

Pyydä ryhmiä pohtimaan:

- Mitä kyseinen oikeus tarkoittaa?
Antakaa esimerkkejä elämästä.
- Toteutuuko oikeus kaikkien kohdalla?
Antakaa esimerkkejä.
- On myös lasten oikeuksien sopimus ja alkuperäiskansojen oikeuksien julistus. Miksi ihmisoikeussopimusten rinnalle on laadittu nämä asiakirjat?

Käykää keskustellen läpi ryhmien pohdinnat.

Suomen Romaniyhdistys ry
Förbundet Romaneröga Sankila • Förbundet Romaniöroming ry

NUORTEN
AKATEMIA

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

.....

LÄMMIN KIITOS KUN OPETAT
ROMANIKULTTUURISTA!

ANNATHAN PALAUTETTA
MENETELMÄPAKASTA
VASTAAMALLA LYHYEEN
KYSELYYN.

